

GROENLINKS

VERENIGING GROENLINKS
UTRECHT

JAARRAPPORT
2013

Postadres Postbus 8008 – 3500 RA Utrecht – **Bezoekadres** Oudegracht 312 – 3511 PK Utrecht
www.groenlinks.nl – **E** – info@groenlinks.nl – **T** 030 2399900 – **F** 030 2300342

INHOUD

RAPPORT	BLZ.
Jaarverslag	
1. Algemeen	2
2. Financiële positie	4
3. Bestuursverslag vanuit financieel economisch perspectief	5
Jaarrekening	10
4. Balans per 31 december 2013	11
5. Staat van baten en lasten over 2013	13
6. Kasstroomoverzicht	14
7. Algemene toelichting	15
8. Toelichting op de balans	17
9. Toelichting op de staat van baten en lasten	23

1. ALGEMEEN

De vereniging is opgericht op 11 april 1990 en heeft ten doel:
Het bedrijven van GroenLinkse politiek waarbij in de programma's wordt omschreven wat onder GroenLinkse politiek wordt verstaan.

De vereniging staat ingeschreven bij de kamer van koophandel in de regio Utrecht te Utrecht onder inschrijvingsnummer: 40537112.

In 2013 was het bestuur van de vereniging als volgt samengesteld:

Voorzitter	Grashoff, R.
Vice-voorzitter	Meijer, M.
Bestuurslid P&O	Kleinpaste, G.
Penningmeester	Wagter, M.
Bestuurslid interne partijontwikkeling	Rietveld, D.
Bestuurslid externe partijontwikkeling	Deul, A.
Bestuurslid publiciteit en campagnes	Glas, J.de

KERNCIJFERS	<u>31-12-2013</u>	<u>31-12-2012</u>	<u>31-12-2011</u>
Aantal leden (incl. kennismakingsleden)	22.396	24.000	26.255
Gemiddelde bijdrage per lid (incl. kennismakingsleden)	€ 75,50	€ 69,50	€ 78,63
Aantal donateurs	1.471	3.000	4.710
Gemiddelde bijdrage per donateur	€ 57,97	€ 50,38	€ 26,05
Aantal fte (32 uur per week) Landelijk Bureau	22,3	32,3	32,3
Aantal medewerkers Landelijk Bureau	28	50	51
Vrije reserve *	0	0	€ 170.399
Continuïteitsreserve **	€ 621.000	€ 552.745	€ 886.000

* Vanaf 2011 is de voormalige Algemene reserve gesplitst in een Vrije reserve en een Continuïteitsreserve .

** De beoordeling of de grootte van de Continuïteitsreserve voldoende is, vindt aan de hand van de volgende berekening plaats:

Bepaling Continuïteitsreserve	2013	2012	2011
	€	€	€
Eenderde van de verwachte salariskosten van het komend jaar:	378.000	400.000	615.000
Eenderde van de verwachte huisvestingskosten van het komend jaar:	43.000	71.000	71.000
Een buffer van € 200.000 voor tussentijdse verkiezingen:	200.000	200.000	200.000
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Minimale omvang van de Continuïteitsreserve	621.000	671.000	886.000

Zie ook de toelichting onder Eigen Vermogen.

2. FINANCIËLE POSITIE

Ter analyse van de financiële positie dient de volgende opstelling.

	31-12-2013	31-12-2012
	€	€
Op korte termijn beschikbaar		
Vlottende activa	291.108	345.939
Liquide middelen	100.787	185.682
	<u>391.895</u>	<u>531.621</u>
Schulden op korte termijn	1.409.505	1.696.491
Werkkapitaal	-1.017.610	-1.164.870
Vastgelegd op lange termijn		
Immateriële vaste activa	229.229	216.608
Materiële vaste activa	2.005.848	2.060.034
	<u>2.235.077</u>	<u>2.276.642</u>
Gefinancierd met op lange termijn beschikbare middelen	1.217.467	1.111.771
De financiering vindt plaats met		
Continuïteitsreserve	621.000	552.745
Bestemmingsreserve	55.790	0
Reorganisatievoorziening	32.963	160.000
Verkiezingsvoorziening	460.714	399.026
Voorziening groot onderhoud	47.000	0
	<u>1.217.467</u>	<u>1.111.771</u>

Volgens vorenstaande opstelling is het werkkapitaal per 31 december 2013 ten opzichte van 31 december 2012 gestegen met € 147.260,-, te weten van - € 1.164.870,- tot - € 1.017.610,-.

Deze mutatie is in de staat van herkomst en besteding van middelen gespecificeerd.

<u>Staat van herkomst en bestedingen</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>
	€	€
Herkomst van middelen		
Saldo der baten en lasten boekjaar	124.044	-885.749
Afschrijvingen	111.256	114.621
Dotatie reorganisatievoorziening	0	160.000
Dotatie verkiezingsvoorziening	348.538	414.000
Dotatie voorziening groot onderhoud	47.000	0
	<u>630.838</u>	<u>-197.130</u>
Cashflow	630.838	-197.130
Besteding der middelen		
Investerings immateriële vaste activa	69.691	105.089
Investerings materiële vaste activa	0	30.055
Onttrekking aan verkiezingsvoorziening	286.850	588.000
Onttrekking aan reorganisatievoorziening	127.037	0
	<u>483.578</u>	<u>723.144</u>
Mutatie werkkapitaal	147.260	-920.274

3. BESTUURSVERSLAG VANUIT FINANCIËEL ECONOMISCH PERSPECTIEF

- *Inleidende*

2013 was voor GroenLinks, na een zeer onrustig 2012, een jaar van vernieuwing en herstel. 2013 begon met de afronding door het interim-partijbestuur van zijn driedelige opdracht: evaluatie van de verkiezingsuitslag door de commissie Van Dijk; organisatie van een congres met de verkiezing van een volledig nieuw partijbestuur; opleveren van een sluitende begroting met een forse bezuinigingsopdracht.

Het congres vond plaats op 3 maart 2013. Die dag is er door het congres een nieuw partijbestuur gekozen, met Rik Grashoff als voorzitter. Het congres heeft besluiten genomen over herziening van de partijstructuur, statuten en reglementen. Het nieuwe partijbestuur heeft kort daarna duidelijkheid verschaft over de hoofdlijnen van beleid, zijnde uitvoering van de congresbesluiten, de verkiezingen voor de gemeenteraden en het Europees Parlement in 2014, en versterking van de financiële positie.

In 2013 is op het gebied van planning en control hard gewerkt en zijn resultaten geboekt. Er is fors extra bezuinigd in de begroting van 2013. In de zomer van 2013 zijn de begrotingsscenario's voor de jaren 2014 en 2015 opgesteld, en zijn maatregelen voorbereid voor het geval zich nieuwe tegenvallers voordoen en om snel te kunnen reageren op veranderende situaties. Dit strakke financieel beleid leidt tot een positief resultaat in 2013 en een begin van de noodzakelijke versterking van de reserves. De keerzijde van de medaille is dat de bezuinigingen grotendeels gerealiseerd zijn door de formatie van de personele organisatie met eenderde deel te verkleinen. Nieuwe taakverdeling en werkwijze maakt dat GroenLinks zich niettemin duurzaam ondersteund weet door een efficiënte en effectieve organisatie.

Ook electoraal begint GroenLinks zich te herstellen. Bij de gemeenteraadsverkiezingen op 19 maart 2014 heeft GroenLinks 5,2 procent van de stemmen behaald en bij de Europese verkiezingen op 22 mei 7 procent, goed voor 2 zetels in het Europees Parlement. In de peilingen voor de Tweede Kamerverkiezingen staat GroenLinks op dit moment op 7 à 8 zetels. Het toont aan dat GroenLinks zich goed herstelt van de terugval in 2012.

Financiële jaarcyclus

De financiële jaarcyclus bestaat uit drie hoofdthema's. Het begint met begroten, vervolgens bewaken en na afronding van het boekjaar wordt er gerapporteerd door middel van een verslag. In dit bestuurdersverslag kijken we terug op de begroting 2013 om aan de hand daarvan te analyseren wat er in 2013 nu werkelijk gebeurd is. Daarna zal er worden gekeken naar het resultaat van het boekjaar om vervolgens vooruit te blikken naar 2014 en verder.

- *Effecten, begroting en werkelijkheid*

De begroting voor 2013, vastgesteld op 21 december 2012 door het interim-partijbestuur, was sluitend, met een bezuiniging van 930.000 euro op personeelskosten en activiteiten. Medio 2013 heeft het op 3 maart geïnstalleerde partijbestuur besloten tot een nieuwe prioriteitsstelling en begroting als gevolg van het resultaat over 2012, de frictiekosten van de reorganisatie, de speerpunten van het partijbestuur, de prognose voor 2013 en de liquiditeitspositie van de vereniging, die verslechterd was als gevolg van de daling aan inkomsten. Deze herziene begroting 2013 sluit af met een positief resultaat van 50.000 euro. De twee grootste bijstellingen waren 100.000 minder dotatie aan de verkiezingsvoorziening in 2013 en een eenmalige korting van 10% op de afdelingsbijdrage 2013.

Deze ingrepen, het strak budgetteren en het conservatief begroten op inkomsten heeft ervoor gezorgd dat het positieve resultaat over 2013 124.044 euro bedraagt. Hiervan zal 68.524 euro worden toegevoegd aan de continuïteitsreserve en 55.790 euro aan de sociale reserve

Hieronder de posten met de grootste effecten.

1. Afdrachten

De grootste financiële meevaller in 2013 betreft de afdrachten door vertegenwoordigers, die ca. 100.000 euro hoger zijn dan begroot. Het in 2010 ingezette beleid voor de inning van afdrachten ontwikkelt zich nog steeds ten positieve.

2. Contributies

Er is ca. 16.000 euro meer contributie ontvangen dan begroot. Er is veel aandacht besteed aan het innen van de contributies.

3. Subsidie BZK

Door een loon- en prijsbijstelling over de subsidie van 2012 is er ca. 40.000 euro subsidie meer ontvangen dan begroot.

4. Projectkosten

De kosten van de investeringen in het CRM-systeem GAIA in 2013 (30.000 euro) zijn in deze jaarrapportage in één keer in het resultaat genomen. Dit heeft invloed op de afschrijvingskosten van het systeem die hiermee lager uitvallen.

5. Tegenvallers

De volgende tegenvallers zijn te melden:

- De inkomsten uit giften bleven achter bij de begroting (ca. 25.000 euro minder)
- De personeelskosten zijn hoger dan begroot (ca. 70.000 euro meer). De overschrijding wordt veroorzaakt door hogere pensioenlasten bij de post lonen regulier, hogere uitgaven aan portiers en receptie en extra werkzaamheden voor het CRM-project en Werving en Binding.

• *Reserves en financiële positie*

Door de dotatie van 68.524 euro aan de continuïteitsreserve is deze per balansdatum 2013 op het juiste niveau. De continuïteitsreserve is bedoeld om een buffer te hebben die in het geval van calamiteiten gebruikt kan worden. De bepaling van het saldo van de continuïteitsreserve vindt plaats aan de hand van eenderde van de verwachte vaste salariskosten, eenderde van de verwachte huisvestingskosten en een buffer van 200.000 euro voor tussentijdse verkiezingen.

Er is een dotatie van 55.790 euro gedaan aan de sociale reserve. De sociale reserve is bedoeld voor een sociaal personeelsbeleid.

Voor een compleet overzicht van de reserves en voorzieningen zie pagina's 19 en 20

Kredietvoorziening Triodos

In 2013 is blijvend een beroep gedaan op de in 2011 bij de Triodos afgesloten kredietvoorziening. Op basis van de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen en de verbeterde financiële vooruitzichten is GroenLinks op dit moment in gesprek met de Triodos om de kredietvoorziening om te zetten in een lange termijnfinanciering.

Begroting 2014

Het partijbestuur heeft drie begrotingsscenario's voor de begroting van 2014 laten opstellen, met als basis een geschatte uitkomst van de gemeenteraadsverkiezingen op 19 maart 2014, en de effecten daarvan op de inkomsten, met name afdrachten van raadsleden en wethouders.

Scenario A: GroenLinks haalt 5,5 procent van de stemmen. Dit is een totaal verlies aan inkomsten van 254.750 euro in 2014.

Scenario B: GroenLinks haalt 4,25 procent van de stemmen. Dit is een totaal verlies aan inkomsten van 446.800 euro in 2014.

Scenario C: GroenLinks haalt 3,0 procent van de stemmen. Dit is een totaal verlies aan inkomsten van 706.540 euro in 2014.

Daarnaast krijgt de vereniging 43.200 euro minder subsidie, en begroten we 52.000 euro minder aan donaties.

Het partijbestuur heeft in november 2014 besloten om de begroting vast te stellen op basis van Scenario B, met als uitgangspunt 4,25% stemmen bij gemeenteraadsverkiezingen in 2014. Deze begroting was gebaseerd op een terugval van 542.000 euro aan inkomsten en sloot af op 0. Hierbij werd 1 ton bezuinigd op de verkiezingsvoorziening, 190.000 euro op de afdelingsbijdrage door herziening van de berekeningssystematiek, en 65.100 euro op personeelskosten.

Het partijbestuur heeft op basis van de uitslag (5,2% van de stemmen) van de gemeenteraadsverkiezingen de begroting 2014 herzien. Deze herziene begroting 2014 sluit op 19.000 euro winst die zal worden toegevoegd aan de nog te vormen verkiezingsreserve.

Begroting 2014

	Begroting 2014 €	Begroting 2013 €
TOTAAL KOSTEN A+B	3.443.500	3.711.000
TOTAAL INKOMSTEN	(3.462.500)	(3.761.000)
RESULTAAT	(19.000)	(50.000)
A. Projectkosten	202.500	165.000
1 CRM-systeem	50.000	20.000
2 Congres	75.000	78.000
3 Verkiezingen 2014	-	-
4 Projecten Bedrijfsvoering	-	4.000
5 Huisvesting	-	10.000
6 Investering nieuwe website	2.500	-
7 Commissie van Dijk	-	15.000
8 Reorganisatie Landelijk Bureau	55.000	27.000
9 Kandidaten commissie	-	11.000
10 Afdrachten	20.000	-
11 Zonnepanelen	-	-
B. Kosten reguliere begroting	3.241.000	3.546.000
40 Personeelskosten	1.356.000	1.502.000
41 Huisvestingskosten	128.200	123.000
42 Kantoorkosten	372.900	396.000
43 Partij en Netwerk	79.500	67.000
44 Magazine	56.000	100.000
45 Directie/bestuur	110.600	124.000
46 Communicatie	35.500	44.000
47 Bijdragen partijorganisatie	1.001.800	1.101.000
48 Kiezers en campagne	60.500	54.000
49 Politiek personeelsbeleid	40.000	35.000
C. Inkomsten	(3.462.500)	€ (3.761.000)
80 Contributies	(1.699.000)	(1.687.000)
81 Afdrachten	(933.000)	(1.178.000)
82 Subsidies	(698.000)	(723.000)
83 Rente en overige baten	(41.000)	(32.000)
87 Ink uit training, subs vorming en scholing	(20.000)	(16.000)
85 Opbrengsten magazine	(11.500)	(13.000)
88 Giften, voor- en najaarsronde	(60.000)	(112.000)
RESULTAAT	(19.000)	(50.000)

- ***Vooruitblik***

De eerste stappen zijn gezet om de financiële situatie van GroenLinks te stabiliseren en structureel te verbeteren. 2013 is afgesloten met een positief resultaat en er is een begin gemaakt met het versterken van de reserves. Het strakke financieel beleid en conservatief begroten begint zijn vruchten af te werpen. Deze lijn zal ook worden vastgehouden in 2014. Voor 2014 zijn de contributie-inkomsten en afdrachten-inkomsten weer conservatief begroot. Aan de inkomstenkant wordt stevig ingezet op ledenbehoud, ledenwerving en werving van vrijwillige bijdragen. De eerste signalen in 2014 zijn positief. GroenLinks heeft bij de gemeenteraadsverkiezingen en bij de Europese verkiezingen, een prima resultaat bereikt. Onze inkomsten zijn stabiel, het aantal subsidiabele leden stijgt, en de contributie inning verloopt goed. Het gaat nu de uitdaging zijn om dit noodzakelijk herstel de komende jaren door te zetten.

Voor het partijbestuur van GroenLinks

Marieke Wagter, penningmeester
18 juni 2014

JAARREKENING 2013

**4. BALANS PER
(NA RESULTAAT)**

ACTIVA	31-12-2013		31-12-2012	
	€		€	€
VASTE ACTIVA				
<i>IMMATERIELE VASTE ACTIVA</i>				
Software	<u>229.229</u>		<u>216.608</u>	
		229.229		216.608
<i>MATERIELE VASTE ACTIVA</i>				
Gebouwen en terreinen	1.973.562		2.001.490	
Inventaris	8.275		16.097	
Automatisering	<u>24.011</u>		<u>42.447</u>	
		<u>2.005.848</u>		<u>2.060.034</u>
SOM DER VASTE ACTIVA		2.235.077		2.276.642
VLOTTENDE ACTIVA				
<i>VORDERINGEN</i>				
Debiteuren	78.081		128.338	
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>213.027</u>		<u>217.601</u>	
		291.108		345.939
<i>LIQUIDE MIDDELEN</i>		<u>100.787</u>		<u>185.682</u>
SOM DER VLOTTENDE ACTIVA		391.895		531.621
TOTAAL		2.626.972		2.808.263

**31 DECEMBER
BESTEMMING)**

PASSIVA	31-12-2013		31-12-2012	
	€	€	€	€
EIGEN VERMOGEN				
Continuïteitsreserve		621.000		552.746
Bestemmingsreserves		<u>55.790</u>		<u>0</u>
			676.790	552.746
VOORZIENINGEN				
Voorzieningen		<u>540.677</u>		<u>559.026</u>
			540.677	559.026
SCHULDEN OP KORTE TERMIJN				
Schulden aan banken		738.156		519.344
Crediteuren		211.763		392.816
Belastingen en premies sociale verzekeringen		77.715		91.200
Overige schulden en overlopende passiva		<u>381.871</u>		<u>693.131</u>
			1.409.505	1.696.491
TOTAAL			2.626.972	2.808.263

5. STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2013	2013	2012
		Begroting	
	€	€	€
BATEN			
Contributie	1.703.042	1.687.000	1.680.072
Afdrachten	1.281.669	1.178.000	1.316.623
Subsidie BZK	765.464	723.000	1.116.228
Giften	85.275	112.000	151.134
Opbrengst GroenLinks magazine	14.170	13.000	16.061
Trainingen en cursussen	8.647	16.000	14.625
Overige baten (o.a. bestellingen)	43.681	30.000	42.839
Som der baten	3.901.948	3.759.000	4.337.582
LASTEN			
Personeelskosten	1.579.060	1.507.000	2.005.165
Huisvestingskosten	125.609	123.000	73.998
Kantoorkosten	319.878	344.000	334.983
Activiteiten Bureau	115.097	153.000	208.797
Partijbestuurkosten	82.115	88.000	122.575
Kosten GroenLinks magazine	104.710	100.000	148.454
Werkzaamheden door derden	61.941	41.000	51.633
Bijdragen aan werkgroepen	12.468	20.000	24.035
Bijdragen aan afdelingen	520.014	515.000	748.601
Bijdragen en subsidies	525.524	286.000	610.957
Diverse projecten	535.242	492.000	1.174.320
Doorbelaste kosten aan WB/SDS	-239.057	0	-296.261
Diverse baten en lasten	8.426	0	-827
Som der lasten	3.751.026	3.669.000	5.206.429
FINANCIELE BATEN EN LASTEN			
Financiële lasten	26.878	40.000	16.902
	26.878	40.000	16.902
Resultaat	124.044	50.000	-885.749
Resultaatbestemming:			
Continuïteitsreserve	68.254	50.000	-333.253
Vrije reserve	0	0	-170.399
Bestemmingsreserves	55.790	0	-382.097
	124.044	50.000	-885.749

De wijze van presentatie van de begroting in de jaarrekening 2013 verschilt met de presentatie van de goedgekeurde begroting van 2013

De post " lunchkosten " (begroot 2013: € 5.000,-) stond in de goedgekeurde begroting 2013 gepresenteerd onder de kantoorkosten. In de jaarrekening 2013 is deze overeenkomstig de jaarrekening 2012 gerubriceerd onder de personeelskosten.

De wijze van presentatie in de jaarrekening 2013 verschilt met de presentatie van de begroting 2013 en de jaarrekening 2012. Onder de lasten is de post Financiële baten en lasten opgenomen. Deze post was in 2012 gesplitst onder de Kantoorkosten (kosten krediet) en onder de Financiële baten (rente).

6. KASSTROOMOVERZICHT

Kasstroomoverzicht GroenLinks 2013 indirecte methode

	2013		2012	
€	€	€	€	
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>				
Bedrijfsresultaat		124.044		-885.750
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	111.256		114.621	
Mutaties voorzieningen	-18.348		-14.000	
		92.908		100.621
Veranderingen in Werkkapitaal				
Vorraden	0		0	
Vorderingen	54.831		-4.195	
Kortlopende schulden	-505.800		329.690	
		-450.969		325.495
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		-234.017		-459.634
Kasstroom uit operationele activiteiten		-234.017		-459.634
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>				
Investeringen in materiele vaste activa	0		-30.055	
Desinvesteringen in materiele vaste activa				
Investeringen in immateriële vaste activa	-69.692		-105.089	
Desinvesteringen in immateriële vaste activa				
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-69.692		-135.144
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>				
Ontvangsten uit langlopende schulden	0		0	
Aflossing langlopende schulden	0		0	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		0		0
<u>Mutatie geldmiddelen</u>		-303.709		-594.778
Toelichting op de geldmiddelen				
stand per 1 januari		-333.660		261.118
mutatie geldmiddelen		-303.709		-594.778
stand per 31 december		-637.369		-333.660
Liquide middelen verantwoord in de jaarrekening :				0
Schulden aan banken (hypothecair krediet)		-738.156		-519.344
Liquide middelen		100.787		185.682
		-637.369		-333.662

7. ALGEMENE TOELICHTING

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op de aanschafwaarde, respectievelijk de voortbrengingskosten, verminderd met de lineair berekende afschrijvingen gebaseerd op de verwachte economische levensduur.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op de aanschafwaarde, respectievelijk de voortbrengingskosten, verminderd met de lineair berekende afschrijvingen gebaseerd op de verwachte economische levensduur.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde, rekening houdend met het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Vorzieningen

De verkiezingsvoorziening is voor de gelijkmatige verdeling van de lasten voor verkiezingen en wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten over een reeks jaren. De voorziening wordt lineair opgebouwd en gegeven de doorlooptijd gewaardeerd tegen nominale waarde. De kosten die met de verkiezingen samenhangen worden, op basis van vooraf door het Partijbestuur goedgekeurde begroting, ten laste van deze voorziening gebracht.

De aankoop van het pand aan de Oudegracht 312 in 2012 brengt een onderhoudsverplichting met zich mee. De voorziening groot onderhoud is voor de gelijkmatige verdeling van de lasten voor groot onderhoud van het hoofdkantoor te Utrecht en wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten voor de komende 15 jaar. De verwachte kosten zijn bepaald op basis van een meer-jaren onderhoudsplan opgesteld in 2013 door een extern deskundig bureau over de periode 2013-2027. De voorziening wordt lineair opgebouwd en is gewaardeerd op contante waarde. De kosten die met het groot onderhoud samenhangen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

De reorganisatievoorziening heeft betrekking op kosten in verband met de reorganisatie van activiteiten en is gevormd voor die groep medewerkers waarvoor een feitelijke of juridische verplichting is ontstaan. De omvang van de voorziening en de hoogte van dotatie wordt berekend op basis van gemaakte individuele afspraken op grond van het sociaal plan en een inschatting van de overige kosten.

Schulden

De kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Baten

De contributie, giften en afdrachten worden op kasbasis in het financiële verslag verantwoord. Voor deze posten is dan ook geen post "debiteuren" opgenomen. Voor het overige worden de baten zoveel mogelijk toegerekend aan het jaar waarin deze ontstaan zijn.

Lasten

De lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgende de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

Ontvangen interest en betaalde interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Resultaat

Het Partijbestuur geeft, conform de statuten, aan hoe het resultaat verwerkt moet worden.

Afdelingen

De activa en passiva, alsmede de baten en lasten van de lokale afdelingen zijn niet verwerkt in de jaarrekening van het landelijk bureau. Alleen de jaarlijkse bijdrage aan de afdelingen wordt als kosten/last meegenomen in de jaarrekening. Dit betekent dat de jaarrekening geen compleet beeld geeft van de gehele vereniging.

De afdelingen in het land bezitten geen rechtspersoonlijkheid. Het risico bestaat dat de afdelingen verplichtingen aangaan, waarvoor GroenLinks verantwoordelijkheid draagt. Dit wordt beschouwd als een aanvaardbaar risico, mede omdat debetstanden niet zijn toegestaan.

Doorbelastingen

Vanaf 2008 worden de doorbelaste kosten naar het Wetenschappelijk Bureau berekend aan de hand van het aantal fte's per 1 januari van het boekjaar, conform de afgesloten kostenpoolingsovereenkomst.

8. TOELICHTING OP DE BALANS

VASTE ACTIVA

IMMATERIELE VASTE ACTIVA

	Software
	€
Stand per 1 januari 2013	
Aanschafwaarde	263.141
Cumulatieve afschrijving	46.553
Boekwaarde	216.608
Mutaties in boekjaar	
Investerings	69.691
Desinvestering/volledig afgeschreven	0
Afschrijving desinvesteringen (vrijval)	0
Afschrijvingen	57.070
Stand per 31 december 2013	
Aanschafwaarde	332.832
Cumulatieve afschrijvingen	103.603
Boekwaarde	229.229
Afschrijvingspercentage	%
Website	25%
Personeels- en informatiesysteem	25%
Referendumtool	25%
CRM-systeem	20%

Er is in 2011 een CRM-systeem ontwikkeld voor GroenLinks. Deze is in gebruik genomen in januari 2012. De investeringen betreffen een nieuwe website voor Vereniging GroenLinks die in januari 2014 in gebruik is genomen, een Personeels- en Informatiesysteem, eveneens in januari 2014 in gebruik genomen en een referendumtool.

MATERIELE VASTE ACTIVA

	Totaal	Gebouwen en terreinen	Inventaris	Automatisering
	€			
Stand per 1 januari 2013				
Aanschafwaarde	2.328.900	2.036.400	107.222	185.278
Cumulatieve afschrijving	-268.869	-34.910	-91.128	-142.831
Boekwaarde	2.060.031	2.001.490	16.094	42.447
Mutaties in boekjaar				
Investerings	0	0	0	0
Desinvestering/volledig afgeschreven	0	0	0	0
Afschrijving desinvesteringen (vrijval)	0	0	0	0
Afschrijvingen	-54.186	-27.928	-7.822	-18.436
Stand per 31 december 2013				
Aanschafwaarde	2.328.900	2.036.400	107.222	185.278
Cumulatieve afschrijvingen	-323.055	-62.838	-98.950	-161.267
Boekwaarde	2.005.845	1.973.562	8.272	24.011

Afschrijvingspercentage	%
Gebouwen en terreinen	<u>2%</u>
Inventaris	25%
Automatisering	25-33%
Telefooncentrale	50%

Eind september 2011 is door de Vereniging GroenLinks het pand waar het Landelijk Bureau is gevestigd, Oudegracht 312 te Utrecht, gekocht.
De afschrijving vindt plaats gedurende 50 jaar. Er wordt rekening gehouden met een restwaarde van de grond.
In 2011 is afgeschreven over het laatste kwartaal.
De WOZ-waarde bedroeg op peildatum 1 januari 2013 € 1.702.000,-.

VLOTTENDE ACTIVA

VORDERINGEN

Debiteuren	31-12-2013	31-12-2012
	€	€
Stand conform administratie per 31 december	78.081	128.338
Voorziening dubieuze debiteuren	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal	<u>78.081</u>	<u>128.338</u>

Bovengenoemde debiteuren betreffen voornamelijk vorderingen op fracties inzake verrekening van lonen van fractieassistenten.

Overige vorderingen en overlopende activa	31-12-2013	31-12-2012
	€	€
Nog te ontvangen subsidie ministerie	83.184	143.738
Nog te ontvangen rente	0	1.811
Waarborgsommen	5.795	6.795
Vooruitbetaalde bedragen	48.851	44.833
Pensioenen	26.862	-1.182
Overige vorderingen	<u>48.335</u>	<u>21.606</u>
Totaal	<u>213.027</u>	<u>217.601</u>

LIQUIDE MIDDELEN

	31-12-2013	31-12-2012
	€	€
Postbank; rekeningen-courant	35.826	19.591
Triodos; rekening-courant	59.604	164.179
ING; spaarrekeningen	47	47
ASN Bank	1.786	0
Kas/kruisposten	<u>3.523</u>	<u>1.865</u>
Totaal	<u>100.787</u>	<u>185.682</u>

Bovengenoemde liquide middelen zijn vrij opneembaar.

EIGEN VERMOGEN

	31-12-2013	31-12-2012
	€	€
Continuïteitsreserve	621.000	552.746
Vrije reserve	0	0
Bestemmingsreserves	55.790	0
	<hr/>	<hr/>
Saldo per 31 december	<u>676.790</u>	<u>552.746</u>

Continuïteitsreserve		2013	2012
	€	€	€
Saldo per 1 januari		552.746	886.000
Toevoeging/onttrekking		68.254	-333.254
		<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december		<u>621.000</u>	<u>552.746</u>

De beoordeling of de grootte van de Continuïteitsreserve voldoende is, vindt aan de hand van de volgende berekening plaats:

Bepaling Continuïteitsreserve	2013	2012	2011
	€	€	€
Eenderde van de verwachte salariskosten van het komend jaar:	378.000	400.000	615.000
Eenderde van de verwachte huisvestingskosten van het komend jaar:	43.000	71.000	71.000
Een buffer van € 200.000 voor tussentijdse verkiezingen:	200.000	200.000	200.000
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Minimale omvang van de Continuïteitsreserve:	<u>621.000</u>	<u>671.000</u>	<u>886.000</u>

Voor de bepaling van het saldo van de Continuïteitsreserve wordt voornamelijk de oude berekeningsmethodiek gehanteerd van het Minimaal noodzakelijk Eigen Vermogen.
De verwachte vaste salariskosten bedragen ca € 1.134.000- in 2014.
Per balansdatum 2013 is de Continuïteitsreserve op het juiste niveau.

Vrij reserve		2013	2012
	€	€	€
Saldo per 1 januari		0	170.399
Toevoeging/onttrekking		0	-170.399
		<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december		<u>0</u>	<u>0</u>

Bestemmingsreserves	Stand per		Onttrekkingen		Toevoeging	Stand per	
	01-01-13		Lasten	Vrijval		31-12-2013	
	€	€	€	€	€	€	€
Sociale reserve	0		0		0	55.790	55.790
	<hr/>		<hr/>		<hr/>	<hr/>	<hr/>
Totaal	0		0		0	55.790	55.790

Sociale reserve

In de rechtspositieregeling van GroenLinks is een aantal reserveringen ten behoeve van de medewerkers opgenomen. Voor de financiering van deze en andere reserveringen is de sociale reserve bestemd.

VOORZIENINGEN

Verkiezingsvoorziening	Stand per	Onttrekkingen		Toevoeging	Stand per
	01-01-13	Uitgaven	Vrijval		31-12-13
	€	€	€	€	€
PS-verkiezingen	39.979	0	0	25.021	65.000
Gemeenteraadsverkiezingen	88.526	96.370	0	49.163	41.318
EP-verkiezingen	205.223	190.479	0	92.777	107.521
Tweede Kamerverkiezingen	65.298	0	0	181.577	246.875
Totaal	399.026	286.849	0	348.538	460.714

De verkiezingsvoorziening wordt opgebouwd volgens een dotatie- en onttrekkingsschema, rekening houdend met periodiciteit van de betreffende verkiezing, te weten de Provinciale Statenverkiezingen, de Gemeenteraadsverkiezingen, Tweede Kamerverkiezingen en de verkiezing voor het Europees Parlement. De uitgaven rondom de verschillende typen verkiezingsvoorzieningen zijn naar beneden bijgesteld. Door het bestuur is besloten dat het niveau van uitgaven voor de EP-verkiezingen en de gemeenteraadsverkiezingen in 2014 gelijk blijft. In 2013 is om die reden de toevoeging (dotatie) hoger dan de dotatie in 2014.

Reorganisatievoorziening	Stand per	Onttrekkingen		Toevoeging	Stand per
	01-01-13	Uitgaven	Vrijval		31-12-13
	€	€	€	€	€
Reorganisatievoorziening	160.000	105.128	21.909	0	32.963
Totaal	160.000	105.128	21.909	0	32.963

De reorganisatievoorziening is gevormd per balansdatum voor de personele reorganisatie in 2013 die noodzakelijk was als gevolg van het verlies van kamerzetels (van 10 naar 4 zetels) in de Tweede Kamer (minder inkomsten uit subsidie) en gedaalde inkomsten uit contributies.

In 2013 is ca. 105.000,- euro van de reorganisatievoorziening onttrokken. Ruim 32.000,- euro van deze uitgaven bestaan uit afkoopsommen, 34.000,- euro uit betaalde wachtgelden. 7.000,- euro is betaald voor juridisch advies en 31.600,- euro aan transitiebudgetten. Het resterende deel van de reorganisatievoorziening ultimo 2013 wordt aangewend voor lopende wachtgeldtermijnen voor 6 oud-medewerkers.

Voorziening groot onderhoud	Stand per	Onttrekkingen		Toevoeging	Stand per
	01-01-13	Uitgaven	Vrijval		31-12-13
	€	€	€	€	€
Voorziening groot onderhoud	0	0	0	47.000	47.000
Totaal	0	0	0	47.000	47.000

De aankoop van het pand aan de Oudegracht 312 in 2012 brengt een onderhoudsverplichting met zich mee ter behoud van de staat van het pand.

In 2013 is er door PerfectKeur B.V. een advies uitgebracht over het meerjaren onderhoudsplan voor het hoofdkantoor te Utrecht. De voorziening groot onderhoud wordt opgebouwd volgens een dotatie- en onttrekkingsschema, gebaseerd op de inschatting van onderhoudskosten voor de komende 15 jaar.

SCHULDEN OP KORTE TERMIJN

Schulden aan banken	31-12-2013	31-12-2012
	€	€
Stand conform administratie per 31 december	738.156	519.344

In 2013 heeft GroenLinks gebruik gemaakt van het hypotheccair krediet bij de Triodosbank dat is afgesloten nadat het pand is aangekocht in september 2011.

Crediteuren	31-12-2013	31-12-2012
	€	€
Afdelingen (rekening-couranten)	22.655	279.567
Handelscrediteuren	189.108	113.249
Stand conform administratie per 31 december	<u>211.763</u>	<u>392.816</u>

Belastingen en premies sociale verzekeringen	31-12-2013	31-12-2012
	€	€
Loonbelasting	64.643	80.512
Te betalen BTW	13.072	10.688
Totaal	<u>77.715</u>	<u>91.200</u>

Overige schulden en overlopende passiva	31-12-2013	31-12-2012
	€	€
Rekening-courant DWARS	89.444	80.082
Rekening-courant EGP	5.193	2.623
Rekening-courant Wetenschappelijk Bureau	-1.584	184.847
Nog te betalen afdelingen	67.107	135.028
Reservering vakantiegeldverplichting	68.222	82.990
Reservering vakantiedagenverplichting	75.866	98.350
Accountantskosten	18.150	15.890
Overige schulden	59.472	93.322
Totaal	<u>381.870</u>	<u>693.131</u>

De post "overige schulden" bestaat voornamelijk uit nog te betalen facturen.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN ACTIVA EN VERPLICHTINGEN

Copiers

Alle copiers worden gehuurd. Het huurcontract is afgesloten met Ricoh en heeft een looptijd tot 1 mei 2016. Hier geldt een minimum afname per jaar.

Hypothecair krediet

Er is een kredietfaciliteit afgesloten bij Triodos bank (€1.100.000, looptijd t/m 01/03/2014) , als gevolg van de verminderde liquiditeit door de aanschaf van het pand (cash).

Aan het krediet is een eerste recht van hypotheek op Oude Gracht 312 ad. € 1.100.000,- te vermeerderen met 37,5% voor rente en kosten waarbij tevens een eerste recht van pand zal worden gevestigd.

Het pand dient te worden onderhouden in overeenstemming met de daaraan verbonden voorwaarden in de algemene voorwaarden van de Triodos.

Rechtsgarantieregeling

In het kader van de rechtsgarantieregeling heeft GroenLinks naast de verantwoordelijkheid voor de eigen personele verplichtingen ook de verantwoordelijkheid voor personele verplichtingen van het personeel van het Wetenschappelijk Bureau van GroenLinks.

9. TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

BATEN

Contributie	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
	€	€	€
Contributie	1.703.042	1.687.000	1.680.072

Er is ca. 16.000,- euro meer contributie ontvangen dan begroot. Het gemiddelde contributiebedrag dat leden betaalden in 2013 was € 75,50. Het gemiddelde bedrag is ten opzichte van 2012 gestegen (van € 69,90 naar € 75,50), terwijl het ledenaantal is gedaald (van 24.000 naar 22.396).

Afdrachten	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
	€	€	€
Afdrachten	1.281.669	1.178.000	1.316.623

In 2013 is evenals in 2012 veel aandacht besteed aan het voeren van de afdrachtenadministratie. Dit heeft geresulteerd in ca. 100.000,- meer inkomsten uit afdrachten dan begroot.

Subsidie BZK	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
	€	€	€
Subsidie BZK	765.464	723.000	1.116.228

Door een loon- en prijsbijstelling over de subsidie van 2012 is er meer subsidie ontvangen dan begroot.

Giften	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
	€	€	€
Giften	85.275	112.000	151.134

De inkomsten uit giften bleef achter bij de begroting. Een mogelijk oorzaak is de algehele verslechterde financiële situatie in Nederland.

Opbrengst Magazine	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
	€	€	€
Opbrengst GL magazine	14.170	13.000	16.061

Dit zijn voornamelijk opbrengsten uit advertenties in het GroenLinks magazine

Trainingen en cursussen	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
	€	€	€
Trainingen en cursussen	8.647	16.000	14.625

De opbrengsten betreffen bijdragen van deelnemers aan trainingen en cursussen die worden aangeboden door de GroenLinks Academie.

Overige baten	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
	€	€	€
Overige baten	43.681	30.000	42.839

LASTEN

Personeelskosten	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
	€	€	€
Salariskosten	1.032.604	992.764	1.276.609
Salariskosten: pensioenen	157.217	124.861	173.502
Salariskosten: sociale lasten	169.042	163.953	233.185
Reservering vakantiegeld	80.502	78.806	105.615
Reservering eindejaarsuitkering	27.056	26.597	35.474
Salariskosten incl. pensioenen en soc. lasten	1.466.420	1.386.981	1.824.385
Ziekteverzuim/Arbodienst	38.808	30.000	33.594
Opleidings- en trainingskosten	4.172	7.000	7.335
Overige personeelskosten	13.836	17.000	36.688
Werving personeel	1.215	5.000	5.796
Tijdelijk personeel	2.505	15.000	24.063
Lunchkosten	8.638	5.000	17.902
Reis-en verblijfkosten	43.466	41.000	55.404
Totaal	1.579.060	1.506.981	2.005.165
Personeelsformatie (FTE) per einde jaar	22,3		32,3
Medewerkers per einde jaar	28		50

Huisvestingskosten	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
	€	€	€
Gas/Water/Electriciteit	19.449	21.000	17.252
Heffingen en belastingen	11.383	11.000	10.664
Verzekeringen	9.249	9.000	8.693
Schoonmaakkosten	23.484	26.000	23.071
Onderhoudskosten	11.473	18.000	9.312
Beveiliging	3.571	6.000	5.006
Voorziening groot onderhoud	47.000	32.000	0
Totaal	125.609	123.000	73.998

De afschrijvingskosten van het pand ad € 28.000,- staan gerubriceerd onder de kantoorkosten.

Kantoorkosten	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
€	€	€	
Kantoorbenodigdheden	3.024	5.000	8.567
Klein inventaris	255	1.000	966
Telefoonkosten	14.532	14.000	15.734
Verzendkosten	21.491	25.000	35.833
Innings- en verwervingskosten	40.618	27.000	23.611
Kopieerkosten	29.382	24.000	32.738
Druk-, inbind- en opmaakkosten	4.134	8.000	974
Afschrijvingskosten	111.255	141.000	114.621
Abonnementskosten	3.126	7.000	5.818
Contributies en bijdragen EGP	36.450	36.000	36.195
Hosting	41.216	39.000	30.962
Automatiseringskosten	14.396	17.000	28.965
Totaal	319.878	384.000	354.543

Aan kantoorkosten is in 2013 ca. € 40.000,- minder uitgegeven dan begroot. Met name de afschrijvingskosten vallen lager uit dan begroot. Dit wordt deels verklaard door het uitblijven van investeringen in materiële vaste activa in 2013, daarnaast speelt mee dat de kosten van het CRM systeem in 2013 geheel ten laste van de exploitatie zijn gebracht.

Activiteiten Bureau	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
€	€	€	
Publieksdienst	0	19.000	31.000
Campagnes en communicatie	63.990	59.000	72.528
Academie	19.579	35.000	51.725
Beheer en ontwikkeling website	17.175	16.000	33.025
Partij en Netwerk	14.256	21.000	20.520
Overige activiteiten	97	3.000	0
Totaal	115.097	153.000	208.797

Het budget van de publieksdienst is in 2013 niet uitgegeven. Verklaring hiervoor is dat de tweede kamerfractie in Den Haag de kosten voor de medewerker publieksdienst 2013 niet in rekening gaat brengen bij het Landelijk Bureau. De lagere kosten bij de Academie zijn mede te verklaren door langdurig ziekteverzuim van een medewerker van de Academie in 2013. Dit heeft ertoe geleid dat activiteiten niet zijn uitgevoerd.

Partijbestuur kosten	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
€	€	€	
Reis/verblijfkosten buitenland	1.149	3.000	1.042
Representatie	44.713	44.000	43.228
Overige diensten derden	19.418	20.000	47.151
Overige kosten PB	16.836	21.000	31.153
Totaal	82.115	88.000	122.575

GroenLinks magazine	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
€	€	€	
		100.000	
Verzendkosten	36.142		66.421
Drukwerk	45.628		57.381
Redactiewerkzaamheden	8.354		7.640
Illustratiewerkzaamheden	6.134		9.350
Overige werkzaamheden	4.218		7.662
Digitaal magazine	4.235		0
Totaal	104.710	100.000	148.454

De kosten van het GroenLinks magazine zijn in 2013 ca. € 5.000,- hoger uitgevallen dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door verplichtingen die nog voortkomen uit opgezegde contracten. Hieronder valt de verplichte afname van papier in het oude en grotere formaat. Als gevolg hiervan is een editie nog op het oude formaat papier uitgebracht in plaats van op het nieuwe kleinere formaat, met extra kosten tot gevolg.

Werkzaamheden door derden	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
€	€	€	
Accountantskosten	43.746	25.000	30.272
Overige diensten derden	18.195	16.000	21.361
Totaal	61.941	41.000	51.633

Zowel de accountantskosten als de overige diensten zijn hoger uitgevallen dan begroot. De hogere accountantskosten komen door de extra kosten van de controle over 2012.

Werkgroepen	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
€	€	€	
Bijdragen werkgroepen	12.468	20.000	24.035

De lagere kosten bij werkgroepen worden veroorzaakt door strengere criteria voor het aanvragen van bijdragen.

Afdelingen	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
€	€	€	
Bijdragen aan afdelingen	532.785	535.000	737.413
Gebudgetteerde vrijval	-40.000	-40.000	-50.000
Vrijval bijdrage afdelingen te hoog EV	-11.425	-11.000	-11.425
Afdelingsfonds	42.947	41.000	55.504
Vrijval afdelingsfonds niet opgevraagd	-4.293	-10.000	-12.518
Ondersteuning provincies	0	0	29.627
Totaal	520.014	515.000	748.601

Bijdragen aan Dwars, WB en SDS	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
€	€	€	€
Subsidie Dwars BZK	37.073	33.000	52.473
Subsidie Dwars vanuit GroenLinks	7.583	14.000	21.000
Subsidie WB vanuit BZK	180.815	178.000	250.523
Subsidie WB vanuit GroenLinks	300.053	61.000	286.961
Totaal	525.524	286.000	610.957

Projectkosten	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
€	€	€	€
Congres	77.084	78.000	90.338
Partijraad	11.875	13.000	21.478
Dotatie voorziening verkiezingen	348.538	314.000	414.000
CRM-systeem	30.821	20.000	2.542
Kosten reorganisatie (incl. dotatie)	21.820	27.000	177.031
Verkiezingen 2014	286.850	196.632	0
Onttrekking voorz. verkiezingen 2014	-286.850	-196.632	0
Tweede Kamer verkiezingen	0	0	873.831
Onttrekking voorz. TK-verkiezingen	0	0	-588.000
Evaluatie Tweede Kamerverkiezingen	17.038	15.000	44.164
Project huisvesting	6.682	10.000	0
Aanschaf salarissysteem	5.110	4.000	0
Vernieuwing website	4.027	0	0
Overige	12.247	11.000	20.015
Totaal	535.242	492.000	1.174.320

De kosten voor het CRM-systeem bedragen 30.000,- euro. Ruim 28.000,- euro hiervan zijn in rekening gebrachte kosten door de leverancier voor het aanbrengen van aanpassingen in de functionaliteit. In 2013 is voor het CRM-project 20.000,- euro aan kosten inhuur derden begroot. Alle kosten voor het CRM-systeem worden ten laste van het resultaat 2013 gebracht. Dit verklaart een overschrijding op dit budget van 10.000,- euro.

Doorbelaste kosten	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
€	€	€	€
Doorbelaste kosten aan WB	-239.057	0	-296.261
Totaal	-239.057	0	-296.261

Diverse baten en lasten	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
€	€	€	€
Diversen	8.426	0	-827
Totaal	8.426	0	-827

FINANCIELE BATEN EN LASTEN

Financiële baten en lasten	Realisatie 2013	Begroting 2013	Realisatie 2012
	€	€	€
Financiële lasten	26.878	40.000	16.902
Totaal	26.878	40.000	16.902